

7-5030
GK.130

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/8201345
Konu : Yazılı Soru Önergesi/İzzet Çetin/
7/5030

02 Kasım 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.03.2012 tarihli ve 55158 sayılı yazıları

Ankara Milletvekili Sayın İzzet Çetin tarafından yöneltilen 7/5030 esas numaralı soru önergesinin Bakanlığımı ilgilendiren hususlarına ilişkin yanıtları ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet Davutoğlu

Ahmet DAYUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sf.

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN İZZET ÇETİN'İN
7/5030 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

1. Adalet ve Kalkınma Partisinin İktidara geldiği 2002 yılından bugüne kadar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) Türkiye aleyhine açılan dava sayısı kaçtır?
2. Açılan davaların ne kadarı sendikal hak ve özgürlüklerin ihlali ile ilgilidir?
3. Belirtilen sürede AİHM'ne açılan davaların ne kadarı sonuçlanmıştır?
4. Türkiye'nin kaybettiği dava sayısı kaçtır? Kaybedilen davaların ne kadarı sendikal hak ve özgürlüklerle ilgilidir? Kaybedilen davalarla ilgili toplam ne kadar tazminat ödenmiştir?
5. Dostane çözümle sonuçlandırılan kaç dava vardır? Bu yolla ilgililere ne kadar tazminat ödenmiştir?

YANITLAR

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) istatistiklerine göre, 2002-2011 yılları arasında AİHM'e ülkemiz aleyhine yaklaşık 42.000 başvuru yapılmıştır. 2012 yılını kapsayan istatistikî veriler ise henüz yayınlanmamıştır. Mahkemeye yapılan başvuruların çok büyük bir kısmı Hükümetimize dahi tebliğ edilmeden Mahkeme tarafından re'sen kabuledilemez bulunarak kayıttan düşürülmektedir. AİHM'in bir başvuruyu incelemeye alması ise, iş yükünden kaynaklı gecikme sebebiyle 3-4 yıl sürebilmektedir. Bu itibarla, AİHM'e yapılan başvurulardan ziyade, bu başvurulardan kaçının ihlal kararı ile sonuçlandığı daha önemlidir. 2002-2011 yıllarında ülkemize ilişkin olarak yapılan başvuru sayısı 42.000 civarındayken hakkımızda verilen ihlal kararı sayısı 2170'tir. Söz konusu kararların yıllara göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

2002: 54
2003: 76
2004: 154
2005: 270
2006: 312
2007: 319
2008: 257
2009: 341
2010: 228
2011: 159
Toplam: 2170

2. AİHM, bu dönemde yapılan 6 başvuru hakkında sendikal hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 11. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

3. AİHM, 2002-2011 yılları arasında 2.170 başvuruda AİHS'in ihlal edildiğine, 47 başvuruda ihlal bulunmadığına hükmetmiştir. Yapılan 25.459 başvuruda ise AİHM kabuledilemezlik veya kayıttan düşürme kararı vermiştir.

4. AİHM, 2002-2011 yılları arasında 2.170 başvuruda AİHS'in ihlal edildiğine karar vermiş olup, 6 başvuruda AİHM, AİHS'in 11. maddesinde düzenlenen sendikal hak ve özgürlüklerin ihlal edildiğine hükmetmiştir. Öte yandan, ülkemiz aleyhinde 2002-2011 yılları arasında AİHM'e yapılan başvuruların, ayrıca 2.170 ihlal kararının tamamının da bu yıllar arasında iç hukuk süreci tamamlanan davalara ait olmadığı, önceki yıllarda başlamış veya devam eden ya da sonuçlanmış dava süreçleriyle ilgili olduğu hususunun da belirtilmesinde yarar görülmektedir.

İhlal kararları çerçevesinde hükmedilen tazminat miktarlarına ilişkin ödemeler, ödeme sorumluluğunun Maliye Bakanlığı'ndan Bakanlığımıza geçtiği 2004 yılı Mayıs ayından, 1 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren "Adalet ve Dışişleri Bakanlığı Arasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Önündeki Savunmalar ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarının İcrasına İlişkin İşbirliği Protokolü" çerçevesinde Adalet Bakanlığı'na geçtiği döneme kadar Bakanlığımızca yerine getirilmiştir. Söz konusu tazminat miktarları 2004 yılı Mayıs ayı itibarıyla aşağıda sunulmaktadır:

2004: 22.227.431,00 TL

2005: 16.218.875,48 TL

2006: 13.847.145,88 TL

2007: 26.221.833,85 TL

2008: 10.391.440,84 TL

2009: 11.662.799,72 TL

2010: 33.099.333,12 TL

2011: 37.137.069,80 TL

2012: 10.135.597,00 TL (ilk iki ay)

5. 2002-2012 yılları arasında, 829 başvuru dostane çözüm yoluyla sonuçlandırılmış olup, bu çerçevede ilgililere toplam 25.046.668 Euro, 3.514.851 Dolar, 436.000 Sterlin, 790.000 Fransız Frangı ödenmiştir.